

Woorden bestaan uit klanken en letters.

Woorden bestaan uit klanken.
Die klanken schijf je met letters.

1. Zoek woorden met deze letters.

a e e p k l g h u u v b e a a s w t r j

woorden met twee letters: ge, we, al, je, ...

woorden met drie letters: bal, heb, gel, ...

woorden met vier letters: plas, heel, leeg, ...

woorden met meer dan vier letters: blaas, klang, bleek, ...

2. Zet de woorden op de juiste plaats. Schrijf daarna het woord nog eens juist over.

huis
trap
plezier
duiven

schoenen
dorp
van

plaats
speelplaats
worm

1	h	u	i	s															
2	p	l	a	a	t	s													
3	d	o	r	p															
4	s	p	e	e	l	p	l	a	a	t	s								
5	p	l	e	x	i	e	r												
6	d	u	i	v	e	n													
7	v	a	n																
8	w	o	r	m															
9	s	c	h	o	e	n	e	n											
10	t	r	a	p															

3. Kun jij een ander woord maken met dezelfde letters?

p	o	e	t	s	stoep
p	o	s	t		stop
s	t	e	e	l	leest
k	l	a	s		slak
m	o	r	s	t	storm

Klinkers en medeklinkers.

Er zijn twee soorten letters: klinkers en medeklinkers.

Klinkers kun je roepen, medeklinkers niet.

Klinkers: a, e, i, o, u, y

Medeklinkers: b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z

1. Kleur in de volgende woorden de medeklinkers rood en de klinkers groen

s	p	e	e	l					
w	o	r	s	t	e	n			
t	o	f	f	e					
s	p	e	l	l	e	t	j	e	s
p	l	e	z	i	e	r	i	g	
p	o	e	t	s	e	n			
p	r	e	t						
t	h	u	i	s					

2. Welke klinker kun je invullen op de stippenlijn? Schrijf de woorden die kunnen op.

l ... s las, les, los, lus

sl ... k slak, slik, slak

k ... st kast, kist, kost, kust

b ... l bal, bel, bil, bol

v ... l val, vol, vul

3. Schrijf de letters van het alfabet. Kleur de klinkers groen en de medeklinkers rood.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m
n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z

Ons alfabet heeft 26 letters.

De letters a, e, i, o, u, y zijn onze klinkers.

De letters b, c, d, f, g, h, j, k, l, m, n, p, q, r, s, t, v, w, x, z zijn onze medeklinkers.

Rijmwoorden.

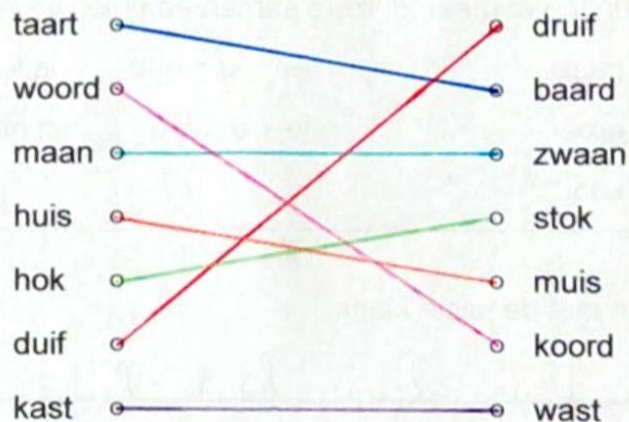
Rijmwoorden zijn woorden die hetzelfde klinken.

Ze hebben een gelijke klank.

Rijmen kan:

- op het einde: **zus, bus, kus, lus, dus, mus**
- in het begin: **wie, wat, waar, Wim, wil, wonen**

1. Welke woorden rijmen? Verbind wat bij elkaar hoort.

2. Kleur de hokjes van de woorden die rijmen op het eerste woord.

poes	groet	Loes	moes	pas	hoes
kaart	taart	vaart	baard	haard	laat
veel	speel	baal	deel	geel	beet
kuis	kaas	luis	kous	muis	huis
mand	zand	mond	land	hond	hand
sneeuw	nieuw	slee	meeuw	leeuw	kieuw

3. Zoek de rijmwoorden in het kader. Geef ze telkens dezelfde kleur.

boot	zoen	laat	huis	kraal	zwaar
man	stok	groet	stoom	kuil	sloot
buis	leuk	staal	praat	beuk	boom
rok	buil	kan	stoet	groen	haar

4. Zoek bij elk woord twee rijmwoorden.

plant: klant, land, ...
 buis: huis, lui, ...
 schuur: ruur, duur, huur, muur, ...
 schaap: raap, gaap, ...
 raar: vaar, maar, ...

Tweeklanken.

Twee verschillende klinkers kunnen samen een nieuwe klank vormen

i + e = ie	in lief	o + u = ou	in koud
o + e = oe	in boek	a + u = au	in pauw
e + u = eu	in leuk	e + i = ei	in zeil
u + i = ui	in uil		

Let op ook → i + j = ij in kijk

Soms vormen zelfs drie of meer klinkers samen een nieuwe klank.

aa + i = aai	in haai	ee + u = eeu	in leeuw
oe + i = oei	in groei	ie + u = ieu	in nieuw
oo + i = ooi	in kooi		

1. Zoek telkens vier woorden met de juiste klank.

met eu: neus, reus, geur, deur, beuk, leuk, ...
 met oei: roei, boei, groei, koeien, ...
 met oe: roep, stoep, troep, dock, rock, ...
 met eeuw: geeuw, leeuw, meeuw, schreeuw, ...
 met ui: buik, luik, uil, uit, buit, ...

2. Kleur de woorden die echt bestaan.

nui	maai	noeit	nie	nieuw	snieuw
snui	sneeuw	snoeit	snie	snooi	snoe
bui	beeuw	boeit	beu	booi	boe
buil	kieuw	koeit	kie	kooi	koe
luik	leeuw	kuil	lie	leuk	loe

3. Maak gekke zinnen.

Vervang in deze zin alle klinkers door 'oe'. **Ze klimt in een dikke boom.**

Zoe kloemt oen oen dockoe boom.

Vervang in deze zijn alle klinkers door 'eu'. **De mier is zeer sterk.**

Deu meur eus zeer steurk.

Vervang in deze zijn alle klinkers door 'ui'. **Wat was dat nou?**

Wuit wuis duit nui?

Klankgroepen.

Als je woorden klapt, verdeel je ze in klankgroepen.

Er bestaan woorden met:

- één klankgroep: poes
- twee klankgroepen: spelen (boogjes)
- drie klankgroepen: danseres (boogjes)

en zelfs van vier en meer klankgroepen.

1. Verdeel deze woorden in klankgroepen door boogjes te zetten.

groenten

gebouw

wortel

bordveger

beesten

droevig

voeten

leuke

lampen

schilder

automaat

hartendief

2. Lees de woorden en hak ze in klankgroepen. Kleur dan hoeveel groepen je hebt.

kort

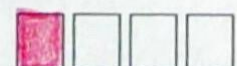
tafellaken

frietzak

leuk

langste

fietsbel

dozen

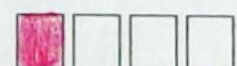
wortelen

kampioen

zee

3. Lees de zinnen en duidt in elke zin de klankgroepen aan met boogjes.

Op de speelplaats loopt het vol kinderen.

De meester is vandaag goed gezind.